

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВЪЗРАЖДАНЕ 2013“
ГРАД РУДОЗЕМ, КВ. ВЪЗРАЖДАНЕ, ОБЩИНА РУДОЗЕМ

ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА РАБОТА НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВЪЗРАЖДАНЕ 2013“ ГРАД РУДОЗЕМ
ЗА 2023 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:

Актуален учредителен акт- от 05.12.2020г. ЕИК 176774519

Фирмено дело: 9/2013г. на Окръжен съд Смолян

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 10.02.2021година. Представяването на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател - Кито Недков Симеонов и Секретар Елза Севдалинова Байректарова. Дата на изтичане на мандата: 10.02.2024 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 3590 , последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 10.02.2021г.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Възраждане 2013“ през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „Възраждане 2013“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в град Рудозем, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „Възраждане 2013“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на град Рудозем, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на град Рудозем.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2023 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на град Рудозем, свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в град Рудозем;
2. Запазване на обичаите и традициите на град Рудозем;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на Град Рудозем функционират Народно читалище „Възраждане 2013“ и НЧ «Христо Ботев 2000».

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- ☑ Културно разнообразие:
- ☑ Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Рудозем;
- ☑ РЕКИЦ „Читалища“;
- ☑ Читалища;
- ☑ Фондация Лале
- ☑ Граждански сдружения и фондации:
 - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;

2. Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и друго финансиране. „Мобилност“ - НФК към Министерство на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- ✓ Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
 - ✓ Материална база – 150 кв.м.
 - ✓ Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
 - ✓ работа с млади таланти;
 - ✓ Сътрудничество на доброволци;
- планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- ✓ Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- ✓ Територии, засегнати от обезлюдяване.
- ✓ Спирала на намаляващото и застаряващо население;
- ✓ Свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- ✓ Периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предиизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма „Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр. Рудозем;
- Проучване, на автентични песни, съхранени в град Рудозем и издаване на сборници;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр.Рудозем;
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.

- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр.Рудозем.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Рудозем
- Договор към община Рудозем от 27.11.2014г.

ПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1.Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства;
Кръжок „Сръчко”

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и **формации** ;

Танцов клуб „Венче” – участие във фолклорни празници

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - не;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери,

граждански инициативи, спортни занимания и др. с **местно, регионално, национално и международно значение.**

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на град Рудозем.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища – България“ 2020.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Новата програма „Творческа Европа“ /2021-2027/ стартира с приемането на първата годишна работна програма.

Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и Междусекторното направление, „Творческа Европа“ има за цел да:

- Засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
 - Насърчи конкурентностостобността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
 - Насърчи секторни и иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда За повече информация: <https://creativeeurope.bg>
- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството (*кратко описание*)

Б. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания

- отчетни събрания – 1 заседание;
- отчетно- изборни събрания – 1 заседание.

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ "Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“:
Онлайн обучение и практикуми, организирано от РЕКИЦ "Читалища" на тема: „Новаторски инициативи през 2023- Европейска година на образованието и повишаването на квалификацията“
- нови листи в Национална листа на нематериалното културно наследство
Обучение от Министерство на културата
Въвеждане в Националната представителна листа две нови листи – Национална листа на нематериалното културно наследство, нуждаещо се от спешни мерки за опазване (**Спешна листа**) и Национален регистър на програми, проекти и дейности, които най-добре отразяват принципите и целите на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство (**Регистър на добрите практики**).
- Фалшивите новини в медийното пространство/обучение от Европа Директно/.
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Рудозем съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Рудозем и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Възраждане 2013“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Рудозем.

Изготвил:

Председател на НЧ „Възраждане 2013“ гр.Рудозем

